

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля
« 31 » січня

Юрій БІДЗІЛЯ
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РАДІОЖУРНАЛІСТИКИ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Освітня програма	Журналістика
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і практика радіожурналістики» для здобувачів вищої освіти галузі знань **06 Журналістика** спеціальності **061 Журналістика** освітньої програми «Журналістика».

Розробник: *Соломін Євген Олександрович*, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувач, доцент кафедри журналістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри журналістики**

Протокол № 8 від 30 січня 2025 року

Завідувач кафедри Євген СОЛОМІН

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.

Протокол № 4 від 31 січня 2025 року

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 8,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 255	2-й	2-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи здобувача – 4	3-й-4-й	3-й-4-й
	Лекції:	
	20 год. /-	10 год
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	46 год. / 44 год.	22 год.
Форма підсумкового контролю: комбінована	Самостійна робота:	
	69 год./ 46 год.	193 год.
	Індивідуальна робота (курсний проєкт):	
	-/30 год.	30 год

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Теорія і практика радіожурналістики» є ознайомлення студентів з теоретичними засадами радіожурналістики, історією радіо та його роллю в суспільстві, специфікою та складовими комунікації, історичними етапами розвитку радіо як технології і професії; набуття ними комплексного розуміння сучасного радіомовного процесу та розподілу професійних ролей при виробництві радіоконтенту; вивчення студентами системи жанрів радіожурналістики, методів роботи з джерелами інформації, принципів взаємодії з ньюзмейкерами, учасниками подій та експертами, радіоаудиторією; знайомство з технологією створення аудіального продукту в різних жанрах, структурою та принципами верстки радіопрограм; вироблення у студентів практичних навичок роботи у творчій групі, планування процесу, створення повідомлень для радіо, критичного аналізу творів у сучасному радіоефірі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціальнокомунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК02. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК07. Здатність працювати в команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.
- ЗК12. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

- СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
- СК02. Здатність формувати інформаційний контент.
- СК03. Здатність створювати медіапродукт.
- СК04. Здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність.
- СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.
- СК07. Здатність адекватно застосовувати набуті знання з теорії та методики журналістської творчості, теорії й практики інформаційно-комунікаційної діяльності й навички для вирішення проблем у професійній журналістській діяльності.
- СК09. Здатність прогнозувати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи інформаційні акції, зважаючи на положення і методи інших (не соціальнокомунікаційних) наук.
- СК11. Здатність самостійно організувати інформаційно-комунікаційну діяльність, спілкуватися з аудиторією на визначену тему.
- СК13. Здатність застосовувати комп'ютерні технології для пошуку, дослідження й отримання додаткової інформації, а також для поширення власного інформаційного продукту.
- СК15. Здатність координувати виконання власних редакційних завдань із завданнями колег.

СК17. Здатність виокремлювати під час виконання виробничих завдань факти, події, процеси та ін., про які бракує знань і які не вдається відтворити, що передбачає необхідність у самоосвіті та професійному вдосконаленні.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни **«Теорія і практика радіожурналістики»** є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми:

- «Основи журналістики»
- «Основи масової комунікації»
- «Вебтехнології в ЗМК»
- «Теорія і практика друкованої журналістики»

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **«Журналістика»**, вивчення навчальної дисципліни **«Теорія і практика радіожурналістики»** повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.	ПР01
Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.	ПР05
Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.	ПР07
Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.	ПР08
Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.	ПР09
Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.	ПР13
Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.	ПР17
Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.	ПР18
Глибоко розуміти специфіку медіа Закарпаття як поліетнічного прикордонного регіону України, враховувати у професійній діяльності.	ПР19
Опанувати специфіку роботи в новітніх засобах масової інформації, майстерно оперувати сучасними методами роботи журналіста в умовах глобалізації, гібридної війни та потреб демократичного розвитку українського суспільства.	ПР20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни **«Теорія і практика радіожурналістики»**:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Уміє обґрунтовано пояснювати власні професійні дії та рішення, застосовуючи отримані теоретичні й практичні знання.	ПР01
Ефективно використовує сучасні цифрові технології і спеціалізоване програмного забезпечення для ефективного вирішення професійних завдань у сфері медіа.	ПР05
Виявляє вміння організовувати та координувати власну роботу в команді, узгоджуючи завдання з колегами для досягнення спільних цілей	ПР07
Уміє визначати інформаційні прогалини у виробничих процесах і знаходити способи їхнього заповнення через самостійне здобуття знань із доступних джерел.	ПР08
Уміє оцінювати діяльність колег із позиції етичних норм, соціальної відповідальності та громадянських цінностей	ПР09
Виявляє вміння аналізувати цільову аудиторію та передбачати її реакцію на інформаційні продукти чи комунікаційні кампанії, спираючись на принципи соціальних і комунікаційних наук.	ПР13
Знає застосовувати та оперативно поширювати інформацію про створені медіапродукти на онлайн-платформах, використовуючи інструменти цифрової комунікації.	ПР17
Ефективно застосовує навички управління кризовими комунікаціями через толерантність, конструктивний діалог і співпрацю в різноманітних соціальних контекстах..	ПР18
Глибоко розуміє культурно-етнічну специфіку Закарпаття як поліетнічного регіону та враховує це у своїй професійній діяльності.	ПР19
Володіє сучасними методами журналістики, адаптованими до викликів глобалізації, гібридної війни та демократичного розвитку суспільства.	ПР20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит, модульна контрольна, поточне оцінювання на заняттях; усна чи письмова відповідь на практичному занятті; презентації; виконання тестових завдань.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «**Теорія і практика радіожурналістики**» є тести з перевірки теоретичних знань, лабораторні завдання з розробки сценаріїв, створення радіопроектів, подкастів, програм на основі реальних медіаситуацій; творчі завдання на радіообладнанні, реальних об'єктах; інші види індивідуальних та групових завдань із створення аудіальних проектів; контроль у вигляді модульної контрольної роботи; екзамен.

Під час вивчення дисципліни використовуються такі *методи*: словесні (лекції, пояснення, навчальні дискусії), візуальні (презентації), проблемно-пошукові (аналіз ролевих ситуацій), індуктивні та дедуктивні, інтерактивні (групові проекти, дискусії).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усна або письмова з наступними видами: групове та індивідуальне опитування, контрольна (самостійна) робота, індивідуальна або групова презентація виконаного завдання, аналіз практично-наукових ситуацій (представлених у

вигляді текстового, графічного або усного матеріалу), аналіз варіантів вирішення означеної проблеми, тести, підготовка та захист реферату з проблем курсу, комп'ютерне тестування.

Форма модульного контролю: письмова у вигляді колоквиуму та модульна контрольна робота з елементами комп'ютерного тестування на платформі Moodle та практичного творчого завдання.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен з елементами тестів на платформі Moodle може бути виставлений за результатами суми балів, набраних студентом при поточному контролі на лабораторних заняттях, тематичному контролі, за результатами самостійної, індивідуальної роботи й підсумкової модульної контрольної роботи. Сума балів за всі види робіт дорівнює 100 балам та обраховується через середнє арифметичне.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання, індивідуальна та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	30	100
10	15	25	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання, індивідуальна та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	30	100
10	10	15	25	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	25	45	22	45
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	2	15	2	15
Презентація радіопрограм	2	10	2	10

Модульна контрольна робота	1	30	1	30
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінка відмінно (А) виставляється, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (В) виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (С) виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка задовільно (D) виставляється, коли студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу.

Оцінка задовільно (Е) виставляється, коли студент неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі у студента.

Оцінка незадовільно (FX) виставляється студенту, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) виставляється студенту, який не виконав навчальну програму або якийсь серйозний елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

За результатами контролю знань студентів, дозволяється виставлення екзамену (без підсумкового іспиту). Студент має право підвищити оцінку, складаючи екзамен.

Шкала оцінювання: національна та ESTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ESTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Загальна кількість балів, яку може отримати студент – 100 балів. Вони досягаються шляхом сумування результатів оцінок за всі види робіт та виведення середнього арифметичного. Отримані бали переводяться також в оцінку за чотирибальною національною шкалою «Відмінно» отримує студент за відмінне виконання роботи та відповіді без істотних помилок та огріхів (90-100 балів). «Добре» студент отримує якщо робота виконана правильно, але допущені незначні помилки, що істотно не впливають на результат контрольної роботи (74-89 балів). «Задовільно» отримує студент якщо робота виконана не в повному обсязі, допущена певна кількість помилок та неточностей, відсутні висновки за виконаними розрахунками (60-73 бали). «Незадовільно» отримує студент у разі допущення великої кількості помилок (менше 60 балів), що потребує додаткового опрацювання навчального матеріалу для отримання позитивної оцінки.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Історія розвитку радіо. Основні етапи розвитку радіо у світі: від винаходу Марконі до сучасних цифрових технологій. Виникнення радіо в Україні: перша радіопередача, розвиток локальних станцій. Роль радіо під час важливих історичних подій: Друга світова війна та революційні періоди. Вплив технологій на розвиток радіоіндустрії: від АМ до цифрового DAB+ мовлення. Радіо як інструмент масової комунікації у ХХІ столітті: інтерактивність, гейміфікація та аудіобрендинг. Радіо та інші медіаплатформи: конкуренції з телебаченням, стримінговими сервісами та соціальними мережами.

Тема 2. Звуковий дизайн радіо: ефекти, музика, атмосфера. Музика як важливий елемент емоційного фону радіопрограм. Звукові ефекти: створення атмосфери через звук. Використання тиші як художнього прийому. Технології звукового дизайну: сучасні інструменти. Дикція, інтонація та стиль як складові ідентичності радіостанції. Тренди у звуковому оформленні радіо.

Тема 3. Формати радіопрограм. Основні типи радіопрограм: новини, репортажі, інтерв'ю, ток-шоу, музичні передачі. Специфіка форматів та їх роль у радіожурналістиці.

Аудиторія та формат. Розвиток традиційних форматів під впливом сучасних технологій (підкасти, інтерактивність, соцмережі та ін.). Трансформація новин та інтерв'ю в цифрову еру.

Тема 4. Новини на радіо: від ідеї до етеру. Підготовка новин. Збір фактів, перевірка джерел та забезпечення достовірності. Процес створення новинного контенту. Написання новинних текстів, підготовка до ефіру. Структура новинного репортажу. Інтерв'ю та репортажі в новинах. Підготовка до інтерв'ю: вибір питань, підготовка до розмови з експертами. Робота з інформацією під час репортажу. Технічні аспекти підготовки новин: використання звукових ефектів і монтажу для створення динамічного матеріалу.

Тема 5. Музичний та розважальний формат радіо. Музичний формат радіо: різновиди та підходи. Розважальний формат: принципи та ключові елементи. Інтерактивні елементи в музичних і розважальних програмах. Музичний контент як частина розважальної програми. Креативні підходи до структурування музичної та розважальної програми.

Модуль 2

Тема 6. Робота в команді: ролі у радіовиробництві. Основні ролі у команді радіостанції. Взаємодія між журналістами, редакторами та технічним персоналом. Принципи ефективної командної роботи у радіовиробництві. Особливості створення синергії у команді. Інноваційні формати радіопрограм і роль команди у їх реалізації. Використання технологій для покращення командної взаємодії.

Тема 7. Подкасти: тренди сучасної радіожурналістики. Виникнення подкастів: історія та сучасний стан. Популярні формати подкастів і їхні особливості. Стратегії просування подкастів. Вибір платформи для публікації подкастів. Роль подкастів у журналістському середовищі. Використання сучасних технологій для створення якісного контенту.

Тема 8. Прямий етер: виклики та можливості. Прямий етер як найскладніший формат радіовиробництва. Технічна підготовка до прямого етеру. Кризове управління: алгоритм дій у непередбачуваних ситуаціях. Робота ведучого: емоційна стійкість і професіоналізм. Взаємодія зі слухачами: інтерактивність в етері. Новітні технології для прямих етерів.

Тема 9. Сторітелінг у радіожурналістиці: теоретичні засади та практичні аспекти. Теоретичні основи сторітелінгу в радіожурналістиці. Психологічні та когнітивні аспекти сторітелінгу. Стратегії створення захоплюючих нарративів у радіо: створення цікавих і переконливих історій для різних форматів (новини, репортажі, інтерв'ю). Інтерактивність та вплив сучасних технологій на сторітелінг.

Тема 10. Радіожурналістика під час криз та конфліктів. Особливості роботи в кризових ситуаціях. Етика та відповідальність. Робота в екстремальних умовах. Роль радіо в кризовій ситуації. Радіо та інформаційна війна.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек.	лаб.	с.р.	курс. пр.		лек.	лаб.	с.р.	курс. пр.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
МОДУЛЬ 1.										
Тема 1. Історія розвитку радіо.	20	2	4	14		19	1	2	16	
Тема 2. Звуковий дизайн радіо: ефекти, музика, атмосфера.	40	6	12	22		23	1	2	20	
Тема 3. Формати радіопрограм.	36	2	12	22		33	1	2	30	
Тема 4. Новини на радіо: від ідеї до етеру.	29	6	12	11		33	1	2	30	
Тема 5. Музичний та розважальний формат радіо.	10	4	6			3	1	2		
Разом за 3 семестр	135	20	46	69		111	5	10	96	
4 семестр										
МОДУЛЬ 2										
Тема 6. Робота в команді: ролі у радіовиробництві.	22		8	9	10	30	1	2	17	10
Тема 7. Подкасти: тренди сучасної радіожурналістики.	22		8	9	10	34	1	3	20	10
Тема 8. Прямий етер: виклики та можливості.	22		12	10	10	33	1	2	20	10
Тема 9. Сторітелінг у радіожурналістиці: теоретичні засади та практичні аспекти.	12		8	9		24	1	3	20	
Тема 10. Радіожурналістика під час криз та конфліктів.	12		8	9		23	1	2	20	
Разом за 4 семестр	90	-	44	46	30	144	5	12	97	30
Разом за курс	255	20	90	115	30	255	10	22	193	30

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Запис, монтаж та обробка звукового матеріалу.	14	2
2.	Мікс формату.	22	2
3.	Репортаж на тему новини дня.	22	2
4.	Новинний формат радіомовлення.	11	2
5.	Музично-розважальні програми.	9	2
6.	Інноваційний формат студентського радіо.	9	2
7.	Подкасти.	10	3
8.	Створення та трансляція прямоетерної радіопрограми.	9	2
9.	Створення радіоісторії на основі реальної події.	9	3
10.	Робота радіо в умовах інформаційної війни.	9	2
Разом		90	22

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Подкасти. На основі подкасту про розвиток радіо в Україні та світі «Життя в ефірі. Радіо. Історія» (проект створено до 100-річчя Українського Радіо), зокрема частини «Початок радіомовлення в Україні» (серія 1, https://youtu.be/VIAY-Q_jEjo?si=YB7qgyne1PLwR0Z2) записати подкаст у стилі «подорож у минуле».	12	16
2.	У навчальній аудіовізуальній студії «KONTENTA» записати обробку «саундтреку дня».	18	20
3.	Модернізація старої програми: переробити формат старої радіопрограми (наприклад, новини або класичне інтерв'ю) для молодіжної аудиторії, додаючи інтерактивні елементи та використовуючи соцмережі.	18	30
4.	Послухати подкаст про розвиток радіо в Україні та світі «Життя в ефірі. Радіо. Історія» (проект створено до 100-річчя Українського Радіо), зокрема частину «На якій техніці записували звук у 1960-70 роках» (серія 13) та записати подкаст у стилі «звуки сьогодення та минулого».	10	30
5.	Підготувати звіт про структуру команди на прикладі однієї з відомих радіостанцій. Дослідити сучасні тенденції у креативних форматах програм на прикладі медіадіяльності радіо «Промінь».	11	17
6.	Підготувати аудіальний огляд найпопулярніших подкаст-платформ із описом їхніх переваг і недоліків. Прослухати подкаст про розвиток радіо в Україні та світі «Життя в ефірі. Радіо. Історія» (проект створено до 100-річчя Українського Радіо), зокрема частину «Музична радіостанція з	15	20

	1965 року. Як з'явилося Радіо Промінь?» (серія 15) та запишіть подкаст у стилі «музика з минулого».		
7.	Написати есе «Прямий ефір як дзеркало ведучого», описавши як стиль та емоції ведучого впливають на сприйняття аудиторії. Виявити реальні приклади кризових ситуацій у прямих ефірах і запропонуйте свої рішення для кожного з них.	9	20
8.	Запишіть подкаст, в якому розгляньте, як сторітелінг може впливати на емоції слухачів.	10	20
9.	Створити медіаплан роботи радіостанції в умовах кризової ситуації в країні/регіоні.	9	20
	Разом	115	193

6.5. Індивідуальна робота

У межах курсу передбачено написання індивідуальних курсових проєктів з наступної тематики:

- Основи радіожурналістики: історія та сучасність.
- Типи радіопрограм: новини, репортажі, інтерв'ю, музичні та розважальні передачі.
- Основи етики та відповідальності в радіожурналістиці.
- Техніка радіовипуску: від концепції до готового продукту.
- Роль радіо у кризових та екстремальних ситуаціях.
- Сторітелінг в радіожурналістиці: теорія та практика.
- Робота з аудиторією: як залучити слухачів до програми.
- Звуковий дизайн у радіо: музика, ефекти, атмосфера.
- Радіожурналістика під час війни та конфліктів.
- Технології та інновації в радіожурналістиці: підкасти, цифрові платформи.
- Інтерв'ю в радіо: техніка, стилістика та етика.
- Роль радіо в інформаційній війні та боротьбі з дезінформацією.
- Радіо: від новини до репортажу.
- Психологічні аспекти радіожурналістики: сприйняття радіопередачі слухачами.
- Кризова комунікація в радіо: як працювати в умовах непередбачуваних ситуацій.
- Робота в команді на радіо: редактори, ведучі, технічний персонал.
- Радіо як медіа-платформа: інтеграція з іншими медіа та сучасні тенденції.
- Сучасні формати радіо: інтерактивні шоу, ток-шоу, реаліті-програми.

Критерії оцінювання курсових проєктів:

90-100 балів (А) – «**відмінно**» заслуговує здобувач, котрий повністю і глибоко розкрив тему, продемонструвавши ґрунтовні знання та розуміння матеріалу; виконав роботу із чіткою структурою, логічною послідовністю та відповідністю поставленим завданням; використав широкий спектр актуальних джерел та провів їх критичний аналіз; виявив творчий підхід та оригінальність у вирішенні завдань курсової роботи; написав текст грамотно, дотримуючись наукового стилю; дотримався всіх вимог щодо оформлення, обсягу, цитування.

82-89 балів (В) – «**добре**» заслуговує здобувач, котрий розкрив тему на достатньому рівні, хоча аналіз окремих аспектів міг би бути глибшим; виконав роботу з переважно логічною структурою, проте є незначні недоліки в послідовності; використав джерела, але частково обмежився описовим підходом без детального аналізу; текст роботи переважно грамотний, з поодинокими мовними або стилістичними помилками; допустив дрібні порушення технічних вимог.

74-81 балів (С) – «**добре**» заслуговує здобувач, котрий виконав роботу, розкривши тему на базовому рівні, але з недостатньою деталізацією; допустив певні недоліки у структурі або

логіці викладу; обмежився мінімальним аналізом джерел; зробив значну кількість стилістичних або мовних помилок; дотримався технічних вимог частково.

64-73 балів (D) – «задовільно» заслугоує здобувач, котрий розкрив тему частково, але робота є поверхневою або фрагментарною; допустив суттєві помилки в структурі роботи та викладі матеріалу; використовував джерела обмежено або без критичного аналізу; текст має багато мовних і стилістичних помилок; порушив значну частину технічних вимог.

60-63 балів (E) – «задовільно» заслугоує здобувач, котрий виконав роботу на мінімально прийнятному рівні, частково розкривши тему; допустив серйозні недоліки в аналізі, структурі та грамотності; значно порушив технічні вимоги.

35-59 балів (FX) – «незадовільно» заслугоує здобувач, котрий виконав роботу, що не відповідає темі, меті або завданням; має серйозні помилки в усіх аспектах курсової роботи; допустив значні порушення технічних вимог; може доопрацювати роботу для повторного захисту.

0-34 балів (F) – «незадовільно» заслугоує здобувач, котрий не виконав завдання або представив плагіат; робота не підлягає доопрацюванню для захисту.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби навчання: комп'ютерне обладнання навчального ТРЦ та кабінету мультимедійної платформи «Media Vista» (<https://mediavista.com.ua/about-us>), радіотелевізійне обладнання ТРЦ.

Платформа електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» MOODLE.

Програмне забезпечення: основне преінстальоване та ліцензійне програмне забезпечення для персональних комп'ютерів, надане у рамках міжнародного Проєкту ЄС Еразмус+ DESTIN (<http://destin.uzhnu.edu.ua/home-en/>).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Соломін Є. О. Теорія і практика радіожурналістики : навчально-методичний посібник до вивчення курсу для студентів кафедри журналістики Ужгородського національного університету. Ужгород: ФОП Соломіна А. І., 2024. 30 с.
2. Шашен Б. Мобільна журналістика: практичний посібник. К.: Центр вільної преси, 2021. 260 с.
3. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: підручник / В. В. Лизанчук, І. В. Крупський, О. М. Білоус та ін.; за ред. д-ра філол. наук, проф. В. В. Лизанчука. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 420 с.

Допоміжна література

1. Гоян О., Гоян В. Перші комерційні радіостанції в Україні: від експериментів до бізнесу : навч. посіб. Київ : Інститут журналістики, 2020. 56 с.
2. Даценко Н. Пригоди на радіохвилях: історія українського радіо. К.: Темпора. 2023. 596 с.
3. Закон України «Про медіа».
4. Закон України «Про Національну раду України з питань радіомовлення».
5. Копистинська І. М. Радіовиробництво : хрестоматія. Івано-Франківськ : 2022. 70 с.
6. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: підручник. К.: Знання, 2006. 628 с.
7. Лівін М. Сторітелінг для очей вух і серця. К.: Наш формат, 2020. 184 с.

8. Маєр К. Журналістика: підручник; пер. з нім. В. Климченка, В. Олійника / за заг. ред. В. Іванова. К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 300 с.
9. Машенко І. Г. Хроніка українського радіо і телебачення в контексті світового аудіовізуального процесу. Київ : Видавництво «Україна», 2005. 382 с.
10. Мітчел С. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет/ пер. з англ. Н. Єгоровець. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська Академія», 2008. 407 с.
11. Нагорняк М. В. Жанрові пріоритети новинного контенту мережевих радіостанцій як чинник ефективної комунікації зі споживачами. Психолінгвістика: зб. наук. пр. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький : «Видавництво КСВ», 2015. Вип. 17. С. 264–275.
12. Освітні практики із запобігання інфодемії, або Як не ізолюватися від правди. Навчальний посібник. К.: АУП, Інтерньюз-Україна, ЦВП, 2020. 68 с.
13. Основи журналістики: навчально-методичний посібник для проведення лабораторних занять (для студентів кафедри журналістики) / Укл. Бідзіля Ю. М., Толочко Н. В. Ужгород, 2023. 46 с.
14. Прімбс Ш. Соціальні медіа для журналістів. Редакційна робота з Facebook, Twitter & Co. пер. з нім. В. Климченко. Київ : Академія вільної преси : Центр вільної преси, 2018. 198 с.
15. Радіовиробництво: Навч. посіб. / Ю. П. Єлісоченко, М. В. Нагорняк / За заг. Ред. Проф. В. В. Різуна К. : ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2017. 304 с.
16. Ремовська Олена. Говорить Радіо Свобода. Історія української редакції. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2014. 163 с.
17. Словник журналіста : терміни, мас-медіа, постаті / за заг. ред. Ю. М. Бідзілі. Ужгород: ВАТ «Закарпаття», 2007. 224 с.
18. Як викладати журналістику конфлікту. Посібник для викладачів факультетів журналістики. К.: ГО «Український інститут медіа та комунікації», 2019. 112 с.
19. Briggs, A., & Burke, P. (2009). *A Social History of the Media: From Gutenberg to the Internet*. Cambridge: Polity Press. 346 p.
20. Sterling, C. O'Dell, C. (2010). *The Concise Encyclopedia of American Radio*. New York: Routledge, 2010. 940 p.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Fake off. URL: <http://fakeoff.org/uk>
2. Stop Fake. URL: <https://www.stopfake.org>
3. Академія української преси. URL: <http://www.aup.com.ua>
4. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/>
5. Детектор медіа URL: <http://detector.media>
6. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/>
7. Курс для журналістів «English for Journalism». University of Pennsylvania and adapted by FHI 360 for the Online Professional English Network (OPEN), sponsored by the U.S. Department of State. URL: <https://moocs.openenglishprograms.org/courses/342>
8. Медіа-IQ. URL: <http://media-iq.tilda.ws/medialiteracy>
9. Медіакритика. URL: www.mediakrytyka.info
10. Медіаосвіта та медіаграмотність. URL: <https://www.aup.com.ua/mediaosv/portal-mediaosvita-ta-mediagramotnist>
11. Навчальний курс МедіаДрайвер. URL: <http://mediadriversonline/>
12. Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>
13. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
14. Онлайн-курс «Медіаграмотність: практичні навички». *Prometheus*.

URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+MEDIA102+2018_T3/course/

15. Просвітницькі курси з медіаграмотності, розроблені у рамках проєкту DESTIN.

16. URL: <https://examenarium.sumdu.edu.ua/promo/program/79>

17. Сайт Львівської ННБУ ім. В. Стефаника. URL: <http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F>

18. Українське радіо. URL: <https://ukr.radio/channel.html?channelID=1&regID=4>